

een dergelijk resultaat verkregen; bij Amsterdam zijn de lichtgele mannetjes regel, de bruine uitzondering; meer oostwaarts is 't juist andersom. Bij de wijfjes is 't verschil minder sprekend, doch zijn de bruinachtige, die in 't oosten nu en dan aangetroffen worden, in den omtrek der hoofdstad nog niet waargenomen.

De heer Jaspers laat een stuk van een esschenstam zien, bij Nijmegen gegroeid, beschadigd door en zeer duidelijk vertoonend de gangen van *Hylesinus fraxini* F. Ten slotte vertoont dezelfde spreker nog eenige merkwaardige *Diptera*.

Een mooie foto van Helmbloem.

Hiernevens heb ik het genoegen u een voorgrond-studie met *Corydalis* te zenden, opgenomen aan den Wagening-schen Berg, waar zooals u wel weten zult genoemde plant zeer talrijk bloeit. (Met Goerz Doppel Anastigmaat als lens).

R. W. TUINZING.

Botanisch Kompas.

Dr. H. Pinkhof van Amsterdam vestigt in afl. VIII van den loopenden jaargang er de aandacht op, dat men uit de wijze, waarop de mossen aan boomen voorkomen, de hemelstreken kan leeren bepalen. Voor den officier te velde komt het dikwijls voor, dat hij allerlei hulpmiddelen moet bezigen om zich te oriënteren (is ten opzichte van de windstreken de plaats bepalen, waar hij zich bevindt). Daarom geeft kapitein Kamerling in zijn „Leidraad voor het lezen en het gebruiken van topographische kaarten” verschillende wijzen van oriënteren aan, o.a. één met behulp van terrein-voorwerpen, enz. In deze alinea vinden we, behalve enkele andere gegevens, het volgende:

a. Het ruwe en regenachtige weder komt in ons klimaat uit het Noordwesten. Hierdoor zijn alleenstaande boomen aan de Noord- en Noordwestzijde meer met mos begroeid en hebben hun stammen daar een ruwer schors dan aan de andere zijden. Ook hellen zij, evenals oude palen, muren, schuttingen, enz. gewoonlijk naar het Zuid-Oosten over.

b. Bij gevelde boomen kan men aan de doorsnede der staanblijvende stammen zien, dat de zich in het hout bevindende jaarringen dichter bij elkaar zijn gelegen aan de N.W.-zijde, dan aan de andere zijden.

c. Grootte steenen zijn eveneens dikwijls aan de N.W.-zijde met mos begroeid, terwijl de grond er onder aan die zijde vochtig is.

d. Mierenhoopen hebben aan de Zuidzijde geen gras, omdat de mieren hier hun larven in de zon leggen.

De schrijver doet aan zijn gegevens evenwel de opmerking voorafgaan, dat deze hulpmiddelen alleen aangewend mogen worden, als men zich op geen andere wijze helpen kan. In hoeverre kan men nu op dit „botanisch kompas” afgaan? Sommige lezers zullen met belangstelling de waarnemingen van anderen volgen, zoo zij hier worden meegedeeld.

Intusschen wil ik de gelegenheid niet laten voorbijgaan om hen, die op de eene of andere manier eigenaar zijn geworden van een blad der z.g. stafkaarten op het hierboven genoemde werkje attent te maken. Een goed gebruik van die kaarten is nog niet zoo eenvoudig, terwijl ieder teeken, ja zelfs de schrijfwijze van namen en getallen beteekenis heeft. Het boekje is een uitstekende gids en is voor den prijs van f 0,75 bij de erven Loosjes te Haarlem verkrijgbaar gesteld.

Utrecht.

D. H. SCHILLING.

Microscop.

Wie zou de goedheid willen hebben mij eens mee te deelen, of 't mogelijk is, voor f 35 à f 40.— een microscoop te krijgen, dat zooveel vergroot, dat men plantencellen, vetbolletjes in de melk, etc. duidelijk kan waarnemen. Of wie heeft een oud en goed instrument te koop?

Oldeberkoop.

A. BEZEMA.

Kraanvogels.

Misschien stelt u belang in de mededeeling, dat hier heden, 11 Nov. '02, om ongeveer half elf 's voormiddags een vlucht van een twaalfstal kraanvogels over de stad trokken. Ze vlogen in de richting N.-O.—Z.-W., in den vorm van een V, terwijl twee afzonderlijke exemplaren achteraan kwamen.

Arnhem.

D. J. VAN RIJSWIJK.

Herbarium te koop.

De ondergeteekende heeft, wegens gebrek aan bergruimte, zijn groot Herbarium van inlandsche planten cadeau gedaan aan de Nederlandsche Botanische Vereeniging. Om dezelfde wensch hij ook zijn fraai Herbarium van uitheemsche planten, meestal gevonden in Zwitserland, Tirol, Italië en Duitschland van de hand te doen. Dit Herbarium bevat pl.m. 650 soorten, de meeste in meer dan één exemplaar en voorzien van etiketten, waarop de vinders, groeiplaatsen enz., zijn vermeld. Hij heeft de meeste planten door aankoop verkregen en wil het Herbarium aan den meestbiedende verkoopen.

Zwolle.

K. BISSCHOP VAN TUINEN.

Wilgenhout-rups.

In aflevering VII van *De Levende Natuur* zag ik n.l. bij de „Vragen en Korte Mededeelingen” een ingezonden stuk van den Heer C. L. Vinck te Schoonhoven, waarin hij verklaart niet minder dan 12 exemplaren *Cossus Ligniperda* te hebben bemachtigd. Dit verwonderde mij ten hoogste, daar ik zelf woon in een streek waar bijna uitsluitend wilgen groeien en het mij nochtans nooit is gelukt een exemplaar machtig te worden, welke moeite ik ook deed. Dat zij er voorkomen en zelfs menigvuldig bewijzen de talrijke leege hulzen, die ik overal vond in Augustus. Ik kan u verklaren, dat in Juli geen dag is gepasseerd waarop ik niet steeds nauwkeurig de boomen heb geïnspecteerd.

Misschien wil wel iemand zoo goed zijn mij hieromtrent nader in te lichten.

W. F. FRIJLINCK.

U is niet bijzonder gelukkig geweest, maar zoo heel veel vindt men den vlinder in de vrije natuur ook niet. Als u in den winter of in 't voorjaar, een aangetast wilgenstam openhakt komt u stellig in 't bezit van de begeerde rupsen. Ik heb er wel vijftig en meer uit één boom gehaald. Zet een paar van de grootste in een blikken bus met een stuk oudbakken brood. Daar eten ze van en ze verpoppen er in en u komt in 't bezit van de begeerde vlinders. Krijgt u vr. exemplaren, dan kan u de proef van den Heer V. herhalen, die bijna altijd goed gelukt.

R. A. P.

Aquarium-vragen.

1. Eten groote stekelbaarzen kleintjes op?
2. Hoe kan men zien of waterslakken dood zijn?
3. Kan mijn aquarium tot dat het vriest buiten blijven?